

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 320. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hcaeventyr07val-shoot-idm139890593123040.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Vænø og Glænø

Vænø og Glænø tryktes første gang i Figaro. Et Ugeblad, red. af Robert Watt. Nr. 73, 18.8.1867.

Eventyret er skrevet på Holsteinborg i forbindelse med en påtænkt anlæggelse af en dæmning fra Sjælland til Glænø (Bemærkninger 26). En mere præcis datering giver Dagbøger 3.1.1867, Holsteinborg: »Til Middag kom her en Ingenieur og en Broder til Winding, de skulle imorgen tidlig med Greven til Glænø, da man tænker paa at hente den til Sjælland ved Inddæmning, det bliver altsaa ikke som Sagnet siger Venø, der henter Glænø; jeg skrev dette ned og sagde det derpaa i en Skaal ved Bordet for »den nye Formæling« og den Brudegave af mange Tønder Land, som fulgte med« (VII 230, jvf. også BEC IV 155). Denne version af eventyret, som er trykt i HCAHolstein 136-38, blev ikke den endelige, og i løbet af sommeren tog A den op til videre bearbejdelse. Fra Basnæs meddeler han 22.7.1867 grevinde Mimi Holstein: »Jeg har her skrevet en Historie: Gudfaders Billedbog, ligesaa en mindre Fortælling, der udsprang ved en »Skaal« jeg udbragte engang paa Holsteinborg, det er nemlig Historien om »Vænø henter Glænø«, jeg troer nu det er Sjælland der ved Dige-Arme henter den« (HCAHolstein 144). 1.8.1867 noterer han i Dagbøger på Glorup: »Reenskrevet [...] paa *Vænø*« (VII 325). 2.8. sendte han eventyret til Robert Watt sammen med et brev, hvori det hedder, at han egentlig havde lovet ham et stykke om Le Locle i Schweiz. Dette stykke var imidlertid blevet væk eller glemt i Kbh. Derefter fortsætter han: »Jeg blev lidt ærgerlig, men *De* skulde ikke lide derunder. I min Tanke havde jeg et dansk Sagn jeg vilde bringe Noget ud af, vise hvorledes der i Overtro altid laae et Korn af Sandhed, Menneskekløgten skulde finde dette ud og faae Syn for Sagn. Jeg havde bestemt det skrevne for Dansk Folkecalender, men min Ven Robert Watt er *No* 1, *De* skal have det, gid at *De* nu nogenlunde maa være tilfreds der med og Deres Læsere ligesaa. *De* faar altsaa ikke *Locle*, men *Vænø* og *Glænø*. Igaar havde jeg netop til kort før Posten afgik, reenskrevet samme, men ikke begyndt paa Brev, dette skriver jeg nu, efter at have modtaget Deres, mit vil *De* erholde imorgen Løvedag [...] Vil *De* ikke nok sørge for at Correcturen bliver correct læst« (BWatt I 146f).

321

44.2*Holsteinborg*] herregård 13 km øst for Skælskør. - **3***Kirkeby*] landsby, hvori sognekirken ligger. - **15***Vænø ... Sagnet*] jvf. Thiele2: »I Stranden ved Holsteinborg ligger en Ø, kaldet Glænø, og i Nærheden af samme skal en anden Ø, *Vænø*, være gaaet under. Dette sidste Sted kaldes derfor *Vænø-Grund*, og, naar Vandet er klart, skal man endnu kunne see Spor af Kirkemuren. Det er en almindelig Tro, at det skal gaa Glænø ligesaa, og derfor pleier man at sige: »*Vænø* bier efter *Glænø!*«« (II 20f). - **15***Sagnet*] talemåde, ordsprog. - *bier*] venter.

45.8*Og dog ere Glænø's Dage talte*] dæmningen blev dog først bygget 1881.